

Bc. Kateřina Kašparová, Historie kaplanství v ČR a profesní postavení nemocničního kaplana dnes, UK HTF Praha 2023, diplomová práce (Mgr.), 73 str. Vedoucí práce: *Doc. Kamila Veverková PhD*

Oponentský posudek vypracoval: *Prof. Jan B. Lášek*

Předložená diplomová práce je zpracována odpovědně, je patrné že její autorka načerpala nejen věcné znalosti, ale že je osobně angažována.

Po stránce formální má rozprava 15 menších kapitol a je rozdělena na dvě části: teoretickou a praktickou. Podstatné výhrady nemám, přece však musím kriticky poznamenat několik věcí: Je dobře, že autorka vychází z biblických základů, nicméně ve značně komprimované uvádí historii pastorační péče ve starověku, středověku a novověku. I když v použité literatuře uvádí F.M. Hníka, Pohnutky dobročinnosti v křesťanství, v tomto přehledu Hníka neupoužila. V judaismu byl vztah židovské komunity jiný uvnitř a jiný k ostatním národům. V antice samé charitativní péče v pozdějším křesťanském smyslu neexistovala, křesťanství zde přináší něco úplně nového. Po r. 313 postupně tento nový pohled proniká i do celé společnosti. V kapitole 5 (str. 25 a násl.) pak jsou jisté nepřesnosti. Zákon č. 217/49 Sb. sice zavedl přísnou kontrolu náboženského života (státní dozor a nutnost všech duchovních složit slib), nikoliv přesně odpovědnost za náboženský život. Zákon 218/49 je o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností, nikoliv o řízení církví. Duchovní, kteří složili slib věrnosti státu, byli i nadále zaměstnanci církve, pouze je stát vyplácel. Zvrhlost těchto zákonů spočívala v tom, že formálně charitativní činnost církví nezakazoval. Fakticky ji ovšem omezoval, i když ne úplně. Zejména řeholní sestry působily v nemocnicích a charitativních ústavech omezeně až do 70. let 20.století. Autor těchto řádků působil jako kněz v duchovní správě v letech 1980-1990 a měl možnost nejen nemocné navštěvovat, ale i v odděleném prostoru udílet svátosti (nemocnice Chomutov). Dá se říci, že záleželo na místních poměrech.

Další kapitoly jsou přehledné a uvádějící všechny důležité údaje. Někdy jsou příliš stručné, širší komentář by nebyl od věci. Ve značném spěchu byla zpracována i kapitola 10 (CČS/H a sociální práce). Téma by si zasluhovalo obsáhlejší zpracování. Špatně je CČM a sociální práce za komunismu (str. 41), neboť CČS se jmenovala CČM pouze v letech 1940-1945. Nebylo by také od věci věnovat pozornost Základům sociálně-etické orientace CČSH z doby normalizace. Přes všechny výhrady a dobovou podmíněnost ukazují na problémy, se kterými si CČSH musela potýkat a mají význam i jednoznačně pozitivní.

V kapitole 11. (Současná husitská diakonie) je pouhý přehled, místy chybí lokalizace.

Zajímavá je druhá část rozpravy, kvalitativní výzkum. Snad mohl být proveden v rozsáhlejší rozměru.

Se závěry autorky souhlasím: Nejsme opravdu v situaci, kdy duchovní a nemocniční kaplani budou hned pochopeni (str. 66).

Celkové hodnocení: práce je dobře koncipována a po stránce formální dobře zpracována. Jednotlivá témata by ovšem zasloužila samostatné obsáhlejší komentáře. Je zde patrný určitý spěch. Bezpochyby jsou splněny kvalifikační předpoklady, navrhuji hodnotit známkou *velmi dobře (2)*.

Prof. Jan B. Lášek

V Praze, dne 31. srpna 2023